

Nem legális jövedelem is lehet a baleseti járadék alapja!

A Kúria nemrégiben közzétett elvi döntésében foglalkozott azon kérdéssel, hogy baleseti járadék megállapításánál munkavégzésből származó nem adózott jövedelmet is figyelembe lehet-e venni, azaz növelheti-e a baleseti járadék alapját az a jövedelem, amely után nem fizettek adót/járulékot és egyáltalán miként lehet az ilyen nem adózott jövedelem nagyságát igazolni?

A konkrét ügy tényállása szerint a felperes alapvetően fakitermelőként végzett fizikai munkát, mielőtt balesetet szenvedett volna. A baleset következtében orvosi műhiba miatt felperes jobb lábának csökkent terhelhetőségével járó maradandó fogyatékosággént értékelhető állapota alakult ki. Emiatt nem tudta a továbbiakban fakitermelői állását ellátni, jövedelmét elvesztette, melyre tekintettel a kezelésében részt vevő orvosokkal szemben vagyoni és nem vagyoni kárának megfizetésére vonatkozó kereseti igényt terjesztett elő. Kereseti kérelme részeként jövedelempótló kártérítési igényt is megjelölt, azzal, hogy annak alapjául fakitermelőként évi 9 hónapon keresztül megszerzett 100.000,-Ft-os jövedelmét jelölte meg. Az alperesek vitatták a keresetet, a **jövedelem tekintetében különösen arra hivatkoztak, hogy azt bérjegyzékkel, jövedelemigazolással, illetve adóbevallással kellett volna felperesnek igazolnia.**

Mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú bíróság úgy döntött, hogy **a felperes korábbi jövedelmének igazolása tanúvallomással és egyéb nyilatkozatokkal igazolható és igazolt is**, erre figyelemmel állapították meg a felperesnek fizetendő járadékot és kötelezték alpereseket. **Egyik bíróság sem tekintette relevánsnak azt a kérdést, hogy egyébként a jövedelem kapcsán megfizetésre került-e a kapcsolódó személyi jövedelemadó.** Az alperesek e kérdések tekintetében fordultak felülvizsgálati kérelemmel a Kúriához, arra hivatkozással, hogy álláspontjuk szerint a jövedelem tekintetében felperes nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, az eljáró bíróságok így jogsértő módon állapították meg a kártérítés összegét.

A **Kúria** a felülvizsgálati kérelem tekintetében elvi érveléssel szögezte le, hogy **téves az az alperesi álláspont, mely szerint a jövedelem létét és összegszerűségét csak a megszerzett jövedelmet terhelő közterhek megfizetését is igazoló okiratokkal lehetne csak bizonyítani.** Ebben a körben a régi Pp. tekintetében (és az új Pp. kapcsán is) érvényesülő szabad bizonyítás elvére hivatkozott elsősorban a Kúria, amely szerint, ha a törvény másként nem rendelkezik nincs alakszerű bizonyításhoz kötve a bíróság, azaz szabadon felhasználhatja a felek előadásait, illetve egyéb bizonyítékokat, amelyek alkalmasak a tényállás felderítésére.

Tekintettel arra, hogy jövedelempótló járadék megfizetésére irányuló igény ténybeli alapjának bizonyítására nézve nincs ettől eltérő törvényi előírás, a Kúria megállapította, hogy helyesen jártak el az alsóbb fokon eljáró bíróságok. A Kúria ebben a körben kifejezetten kiemelte, hogy ugyan kétségtelen, hogy felperes nem fizetett közterheket a kérdéses jövedelem után, azaz az **„fekete-jövedelemnek” minősül, ez a közjogi jellegű minősítés azonban nem eredményezi a károsult kártérítési jogának elvesztését, sem pedig a károkozó felelősség alóli mentesülését.** A Kúria ebben a körben utalt korábbi döntéseiben már kifejtett, a jövedelempótló járadék-igény elbírálása során a pótlás alapjául szolgáló jövedelemmel szemben támasztható **alapvető követelményekre** és megerősítette, hogy azok változatlanul a következők:

- (i) személyi jövedelemadó hatálya alá tartozzon,
- (ii) munkavégzés ellenértéke legyen,
- (iii) ne legyen jogellenesen szerzett jövedelem.

A Kúria rögzítette ez utóbbi feltétel kapcsán, hogy az a jövedelemszerzés módjára vonatkozik, a konkrét esetben pedig nem arról van szó, hogy a jövedelem jogellenesen került volna megszerzésre, ellenkezőleg a jogszerűen szerzett jövedelemhez kapcsolódó közteherviselési szabályok megszegése merült fel. Ezek azonban nem jelentik azt, hogy a jövedelem megszerzése jogszerűtlen lett volna, hanem az állammal szemben fennálló kötelezettség megsértését jelentik.

Összefoglalva tehát a Kúria elvi éllel mondta ki azt, hogy a **baleseti járadék alapja akár „fekete”, azaz nem adózott jövedelem is lehet, a korábbi gyakorlatnak megfelelően a jövedelem megszerzésének jogellenessége zárhatná ki valamely megszerzett jövedelem ilyen irányú figyelembe vételét, nem pedig a jövedelemmel kapcsolatos közteherviselési szabályok megszegése.**